

Wiadomości bieżące.

Klon jesionowaty kalifornijski zalecanym bywa często do uprawy, jako lepszy od zwykłego klona jesionowatego dlatego, że bujniej rośnie i jest wytrzymalszy. Tymczasem wszędzie prawie z nasienia pod powyższą nazwą wychowane klony są po prostu zwykłe jesionowate, w najlepszym zaś razie jestto odmiana z fioletowemi latoroślami, wcale nie lepsza od zwykłego gatunku, ponieważ chociaż rośnie trochę bujniej, ale zato często cierpi od mrozów ostrzejszych i to nie tylko na końcach bujnych latorośli, ale niekiedy grubsze gałęzie przemarzają. Tę słabszą odporność wobec mrozów odmiany fioletowej tłumaczyć można dwojako: cierpi od zimowych mrozów, ponieważ bujniejsze, długo w jesieni rosnące latorośle nie mają czasu do zdrewnienia dostatecznego, albo — może pochodzi z cieplejszych okolic wschodniej strony północnej Ameryki. Właśnie tej wiosny wykarczowaliśmy w ogrodzie szkoły leśnej stary okaz klona jesionowatego, którego wychowałem z nasienia rzekomo kalifornijskiego, będąc jeszcze w Dublanach. Póki był młody miał pędy istotnie fioletowo naleciałe i rósł bardzo bujnie, podobnie jak okazy, może jeszcze znajdujące się w ogrodzie botanicznym szkoły dublańskiej; gdy jednak zakwitł i zawiązał owoce nie mogłem odnaleźć żadnej różnicy między nim a zwykłym klonem jesionowatym, bo nawet latorośle stały się z czasem zielone. Jedno mu pozostało, że był drażliwy na mrozy i musiał być często porządkowany przez obcinanie grubszych nawet gałęzi, co go tak zeszpeciło, że trzeba go było usunąć.

Zważywszy, że zwykły klon jesionowaty na dobrym gruncie tak samo bujnie rośnie, jak odmiana zwana niesłusznie klonem kalifornijskim (*Acer californicum*) a będąca po prostu niebardzo wybitną odmianą zwykłego, zwana w poważnych dziełach dendrologicznych (np. Dippels Laubholzkunde t. II str 467) fioletowogałęziową (*Acer Negundo b) violaceum*),

zważywszy, że odmiana fioletowogałęziowa, jeżeli jest prawdziwa, na ostre mrozy jest czulszą od zwykłego klonu jesionowatego,

sądzę, że ta odmiana, powtarzam jeszcze raz, bezzasadnie zwana klonem kalifornijskim, nie zasługuje na szczególne zalecanie, a przede wszystkim na przepłacanie nasienia, którego kilogram kosztuje np. w Erfurcie podług katalogu firmy Haage & Schmidt 13.50 mk (6.75 zł. w złocie), gdy kilogram zwykłego *Acer Negundo* kosztuje tylko 0.90 mk (0.45 zł. w złocie), a więc piętnaście razy mniej.

Co do prawdziwego klonu kalifornijskiego *Acer californicum* (Torr. & Gr.) Koch, ten wyjątkowo chyba gdzieś się znajduje (może w Anglii lub Francji), ale z pewnością na większą skalę nie był uprawiony. Dziko ma rósć istotnie tylko na zachodnich wybrzeżach północnej Ameryki, co może być powodem, że w naszym klimacie gorzej rósć będzie od zwykłego klonu jesionowatego, rodzimego na wschodniej stronie lądu północno amerykańskiego, mającego klimat znacznie ostrzejszy niżeli zachodnia strona (za górami Skalistemi).

Od zwykłego klonu jesionowatego różni się najprzód liśćmi, które prawie zawsze złożone są z trzech tylko listków, gdy zwykły miewa liście najczęściej złożone z 5 listków (7—11); liście klonu kalifornijskiego są zawsze pod spodem szaro omszone, gdy u zwykłego są co najwięcej tylko wzdłuż żeber omszone; lato-rosłe klonu kalifornijskiego są omszone, zwykłego gładkie, wreszcie, sądząc po rysunku z dzieła profesora Sargent, podanym w Oesterr. Forst und Jagdzeitung (z dnia 8. kwietnia 1898) różni się owocami, skrzydełka bowiem rozwarte są podobnie, jak u naszego klonu jaworowatego (*Acer Pseudoplatanus*) pod prostym niemal kątem, gdy u zwykłego klonu jesionowatego, również i u jego odmiany fioletowogałęziowej, skrzydełka są do siebie końcami nachylone, czasem prawie zachodząc jedno na drugie. Oprócz tego skrzydełka zwykłego klonu jesionowatego są nad nasieniem znacznie zwężone, gdy u kalifornijskiego (podług wyżej zacytowanego rysunku Sargenta) są one bardzo mało zwężone, w skutek czego dwuskrzydłak jest bardzo podobny do dwuskrzydłaka naszego klonu jaworowatego. Jeżeliby kto nabył nasienie rzekomo kalifornijskiego klonu, może po formie skrzydełek skonstatować,

czy otrzymał rzeczywiście prawdziwego klona kalifornijskiego,
czy tylko odmianę zwykłego klona jesionowatego.

W. T.
